

PELKOSENNIEMEN KOULU ALAKOULU

OPETUSSUUNNITELMA

Hyväksytty sivistyslautakunnassa 2.6.2003 § 22

OPETUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA LUKUOHJE	2
OPETUSSUUNNITELMAN YLEINEN OSA.....	2
Arvot (ihmiskäsitys)	2
Tavoite	2
Tehtävä.....	2
Oppimiskäsitys.....	2
Työtavat	2
Tuntijako.....	3
OPPIAINETASO	4
ÄIDINKIELI.....	4
MATEMATIIKKA	8
YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIETO	12
USKONTO	16
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	18
MUSIIKKI.....	19
KUVATAIDE.....	20
Kuvataiteen osa-alueet	21
KÄSITYÖ	22
LIIKUNTA.....	24
OPISKELUN YLEINEN TUKEA JA ERITYISOPETUS	28
Kodin ja koulun välinen yhteistyö	28
Oppimissuunnitelma	28
Oppilaanohjaus.....	28
Tukiopetus	28
Oppilashuolto.....	28
Oppilaskerhot.....	29
ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN OPPILAIDEN OPETUS.....	30
Eri tukimuodot.....	30
Osa-aikainen erityisopetus.....	30
Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma	30
Erityisopetukseen otettujen ja siirrettyjen oppilaiden opetus.....	31
Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus.....	32
Tavoitteet	32
OPPIMISEN ARVIOINTI	33
Oppijan arviointi.....	33
Oppijan itsearviointi.....	33
Kuvaus oppijan hyvästä osaamisesta.....	33
Todistukset.....	33
OPETUSSUUNNITELMAN JA SEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	34

OPETUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA LUKUOHJE

”Arvoista ytimeen”

Opetussuunnitelma muotoutuu siten, että yleisestä osasta on luettavissa koulun yhteinen jaettu näkemys ja käsitys koulun arvoista, tavoitteesta, tehtävästä, oppimiskäsityksestä ja työtavoista.

Lisäksi yleisessä osassa esitellään koulun tuntijako.

Yhteinen käsitys tarkentuu ja konkretisoituu oppiainetasolla vuosiluokittain esitettynä.

OPETUSSUUNNITELMAN YLEINEN OSA

Pelkosenniemi osana globaalia muuttuvaa maailmaa vaikuttaa kaikkiin kasvatuksellisiin ja opetuksellisiin valintoihin ja käytänteisiin.

Arvot (ihmiskäsitys)

”Maasta se pienikin ponnistaa”

Koulussamme tehtävä työ perustuu käsitykseen ihmisen ainutkertaisuudesta ja kyvystä kasvaa itsenäiseksi, itseään ja muita kunnioittavaksi Suomen ja maailman kansalaiseksi. Tällainen kansalainen pystyy käsittelemään tietoa, käyttäytyy hyvien tapojen mukaisesti, ymmärtää tekojensa seuraukset ja on yhteistyöhön kykenevä.

Tavoite

Kaiken kasvatus- ja opetustyön ensisijaisena tavoitteena on oppijan eheän minäkäsityksen rakentaminen.

Koulutyön tavoitteena on myös monipuolisten työtapojen omaksuminen, erityisesti yhteistoiminnallisten oppimismenetelmien käyttöönotto.

Tehtävä

Koulun tehtävänä on tarjota oppijalle mahdollisuus ja keinot itse rakentaa maailmakuvaansa sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Maailmakuvan rakentamisen edellytyksenä on muuttuvan tiedon haltuunotto, prosessointi ja soveltaminen (=oppimista).

Oppimiskäsitys

Oppiminen on yksilöllinen ja sosiaalinen prosessi. Sillä on päämäärä ja se on ongelmanratkaisua. Oppimisessa tulevaisuus ja menneisyys punoutuvat toisiinsa. Vuorovaikutustilanteina on opettaja-oppilas, oppilas-oppilas.

Oppimisympäristö valitaan oppiaineen sisällön perusteella ja sisältö vaikuttaa oppimisympäristön valintaan.

Työtavat

Käytetään tarkoituksenmukaisia työtapoja, jotka pitävät sisällään koulun arvot, tavoitteen, tehtävän ja oppimiskäsityksen.

Tuntijako

Aine	1	2
Äidinkieli	7	7
A-kieli	*	*
B-kieli	*	*
Matematiikka	3	3
Ympäristöoppi	2	2
Biologia ja maantieto	*	*
Fysiikka ja kemia	*	*
Terveystieto	*	*
Uskonto/Et	1	1
Historia	*	*
Musiikki	1	1
Kuvataide	1	1
Käsityö	2	2
Liikunta	3	3
Kotitalous	*	*
Oppilaanohjaus	*	*
Valinnaiset aineet	*	*
Oppilaan tuntimäärä	20	20
Vähimmäistuntimäärä	19	19

II OPPIAINETASO

ÄIDINKIELI

”Oppiminen on yksilöllinen ja katkeamaton prosessi.”

Äidinkielen oppiminen perustuu käsitykselle, että kieli on kulttuuria - äidinkieli on suomalaista kulttuuria ja tapa hahmottaa maailmaa.

Kaikki luettu, kuultu, nähty on teksti.

Tekstin välitystavat tapahtuvat 1) sähköisesti 2) paperilla 3) kasvotusten.

Nämä ilmenevät kirjoitettuna, kuvana, puheena tai kehon kielenä.

Yleistavoitteet:

Ajattelun, ymmärtämisen ja ilmaisun taitojen päivittäinen harjoittelu. Luomisen ilo. Vuorovaikutustaitojen kehittäminen.

1-2 luokkien tavoitteet äidinkielen eri osa-alueilla

Lukutaito

Lukemaan oppimisen tavoitteena on ymmärtävä lukutaito yksilöllisenä ja katkeamattomana prosessina.

Opetuksen tavoitteena on tarjota elämyksiä ja avata ovia uusiin maailmoihin. Oppilas voi tekstin ymmärtämisen ja tuottamisen kautta rakentaa maailmankuvaansa.

Kirjoitustaito

Tavoitteena ymmärrettävä kirjallinen ilmaisu. Oikeinkirjoituksessa lopetusmerkkien käyttäminen omaksutaan vähitellen yksilöllisesti. Tärkeintä on kokea iloa omien tekstien luomisessa.

Puheviestintä on kuuntelemista ja puhumista.

Puhumisen tavoitteena on omien ajatusten ymmärrettävä ilmaiseminen. Eläytyvän ilmaisun tavoitteena on esittämisen ilo.

Opetuksessa järjestetään tilaisuuksia monipuoliseen itsensä ilmaisuun. Ilmapiirin tulee olla turvallinen.

Kuunteleminen

Tavoitteena on järjestää runsaasti keskittyvän, tarkan ja päättelevän kuuntelemisen taitoa kehittäviä tilanteita: vertaisryhmässä, esityksiä, aikuinen lapsille.

Tiedonhankintataidot

Tavoitteena on ohjata oppilasta hankkimaan tietoa oman kehitystasonsa ja lukutaitonsa mukaisesti: tiedonhankintatapoja on: tutkiminen, kysyminen, havaintojen tekeminen, lukeminen. Tieto välittyy 1) sähköisesti 2) paperilla 3) ihmiseltä ihmiselle. Tavoitteen tietojen jäsentäminen johtaa maailmankuvan rakentamiseen.

Ydinaines äidinkielen osa-alueilla

Lukeminen

Opettaja valitsee lukemaan oppimisen menetelmän ja siinä käytettävän materiaalin (aapinen, harjoitusvihkot). Lukemaan oppiminen etenee äänne – tavu - sana – lause -tasojen kautta. Oppilas saa lukutaitonsa kehittymistä edistävää tekstiä.

Kirjoittaminen

Tekstin tuottaminen tapahtuu luomisen ilon ilmapiirissä. Opettaja valitsee luomisen virittämisen menetelmän. Tuotetaan yhteisiä tekstejä vertaisryhmässä ja -ryhmissä. Yltin ym. oppiaineiden tekstien selostuksia heti taitojen salliessa. Yrittäminen tärkeintä.

1:llä luokalla kirjoitetaan pienaakkosilla. Ohjataan ison alkukirjaimen käyttämiseen tutuissa sanoissa ja lauseen alussa sekä lauseen päättämiseen pisteeseen. Sanaväli ilmestyy tekstiin.

2:lla luokalla opitaan tyyppikirjaimet (liite x). Oikeinkirjoituksessa iso alkukirjain, piste ja muut lopetusmerkit alkavat vakiintua omiin teksteihin. Sanan jakaminen rivin lopussa onnistuu.

Puhuminen

Ilmaisuharjoitus on monipuolista: satuilu, näyttelemineen, loruilu, improvisointi. Ilmaisutaidot kehittyvät myös koulun arkityössä.

Kuunteleminen:

Opettaja lukee runsaasti: kertomuksia, satuja, loruja, runoja. Kalevalasta: maailmansyntytaarinat, Sammon taonta, Kalevalan tärkeimpiä henkilöitä. Koulussa vieraillevien taiteilijoiden esitykset laajentavat maailmankuvan rakentamista. Kuunnellaan vertaisryhmässä.

Tiedonhankintataidot

Tiedonhankinta tapahtuu eri tavoin eri ympäristöissä: 1) katselemalla, kuuntelemalla, tutkimalla, kysymällä siltä, joka tietää 2) oma ja ATK-luokka, koulun piha ja ympäristö, koti, koulumatkat, lomamatkat jne. = elinikäinen, jatkuva oppimisprosessi. Tuotetaan tekstinkäsittelyllä omaa tekstiä. Hiiren käyttöä harjoitellaan. Tiedonhankinta internetistä tapahtuu valituista osoitteista valvotusti. Oppilaat eivät käytä yksin internetiä. Annetaan omat tunnukset? Mielestäni ei. Mitä seuraa jos ei / jos kyllä?

Kokonaisuudet (1-2):

Kansanrunous: Tutuiksi opettajan valitsemalla tavalla tulevat maailman synty ja Sampo -tarinat. Keskeiset henkilöt: Väinämöinen, Ilmarinen, Pohjan akka, Vipunen. Entä juoni?

musiikki: kantele ...

Aineistoa: Suomen lasten Kalevala; Riitta Nelimarkka: Kalevala-animaatiot; musiikki: Pium Puum paukkaa;

Kirjasto ja kirjallisuus: Käydään säännöllisesti kirjastossa. Opettaja lukee tekstejä ehdotukseksi. Kirjan valinta lastenosastolta tapahtuu vapaasti tai opettajan / kirjastonhoitajan ennakolta tekemästä valikoimasta. Oman kirjan valinnan perustelemista pienryhmässä tai luokalle, myös kirjoittaen.

Netlibris

Äidinkielen yhteissuunnittelua eri luokkien välillä: Lukuvinkkari tarkoittaa, lukuvinkkien antamista eri luokkien välillä. Opettajat päättävät lukivinkkarista lukuvuosittain.

Oppiaineiden väliset yhteydet:

Äidinkielen puhumisen, kuuntelemisen ja kirjoittamisen tavoitteet toteutuvat tutkivan oppimisen pienissä tehtävissä, jotka ennakoivat projektityöskentelyä. Tiedonhankinnan tuloksena laaditaan tekstejä, usein ympäristö- ja luonnontiedossa.

Sosiaalisen vuorovaikutuksen tilanteita syntyy liikuntatunneilla. Opettaja valitsee sopivia sosiaalisen vuorovaikutuksen harjoitteita.

Tekstin kuvittaminen on kuvaamataittoa, mutta perustuu tekstin ymmärtämiseen.

Teksti ja ääni ovat musiikkia. Kalevalaa laulaen. Kantele tutuksi? Kuunnellaan sävellettyjä runoja.

Opetusmenetelmät ja -järjestelyt:

Opetusmenetelmät ovat tarkoituksenmukaiset. Opettaja valitsee oppimisen tavoitteen, sisällön, oppimisympäristön mukaan myönteiseen minäkäsitykseen johtavat oppimismenetelmät.

Oppimisympäristö järjestetään tilanteen mukaisesti: tunnelman luominen; vertaisryhmän toimivuus mahdollista.

MATEMATIIKKA

”Matemaattinen lukutaito on avain matematiikan hallintaan!”

Matematiikan opetus pohjautuu lapsen aikaisempaan kokemusmaailmaan, tietoihin ja taitoihin. Opetus etenee systemaattisesti vuorovaikutteisesti oppilaiden, opettajan ja ympäristön kanssa. Painopiste on ongelmanratkaisuisissa, joissa ongelmat perustuvat tuttuihin arkipäivän tilanteisiin.

Tavoitteena on kehittää oppilaan

- keskittymistä
- kuuntelemista
- kommunikointia
- ajattelun taitoa

Oppilas oppii tutkimaan asioita :

- perustelemaan ratkaisujaan suullisesti, kirjallisesti, kuvien sekä konkreettisten mallien ja välineiden avulla
- löytämään yhtäläisyyksiä ja eroja, säännönmukaisuuksia ja syy-seuraus-suhteita
- tekemään päätelmiä, havaintoja ja ratkaisemaan matemaattisia ongelmia
- käyttämään ja tulkitsemaan matematiikan kieltä

Opetusmenetelmät ja työtavat

- käytetään monipuolisia työtapoja; pelejä, leikkejä, ongelmanratkaisua korostaen käytännönläheisyyttä ja oppilaan kokemusmaailmaa ympäröivästä yhteisöstä

SISÄLLÖT: Ydinaineiksena ovat luvut ja laskutoimitukset, mittaaminen, geometria sekä tilastojen tulkinta ja tietokoneen käyttö soveltuvien osin.

LUVUT JA LASKUTOIMITUKSET

	1. lk	2. lk
Paikka- ja kymmenjärjestelmä	- lukualue 0 – 100 - lukumäärän, lukusanan ja numero-merkinnän yhteys - lukuyksiköt, lukujono ja sen tulkitseminen ja kirjoittaminen - parillinen, pariton - suuruusvertailu	- lukualue 0 – 1000 - 1. lk:n asioiden vahvistaminen ja harjoittelu
Yhteen- ja vähennyslasku	- yhteen- ja vähennyslaskun yhteys ja vaihdannaisuus, hajotelmat	- 1. luokalla opittujen asioiden vahvistaminen - yksi-kaksi-kolmi-numeroisten

- kymmenylitys
- avoimia yhteen- ja vähennyslaskun yhtälöitä
- lukujen yhteenlaskeminen ja vähentäminen
- yhteen- ja vähennyslaskua allekkain, muistinumerot ja lainaaminen

- Kerto- ja jakolasku
- jakamista konkreettisilla välineillä
 - yhteenlaskun ja kertolaskun yhteys
 - kertotaulut 0-5
 - jakolaskua konkreettisilla välineillä
 - kerto- ja jakolaskun yhteys
 - vaihdannaisuus kertolaskussa
 - laskujärjestyssopimus

MITTAAMINEN

1. lk

2. lk

Mittaaminen ja arviointi

- esineiden pituuden ja painon arviointia ja vertailua
- viivaimen käyttö
- yksiköt: cm, m, g, kg

- arviointi, mittaaminen ja pyöristäminen
- pituuden, massan, tilavuuden ja lämpötilan mittayksiköt ja niiden muuttaminen

Aika

- kellonajat: tasatunnit ja puolet tunnit
- yksiköt: h, min

- kellonajat minuutin tarkkuudella
- analoginen- ja digitaalinen kellon-aika
- yksiköt: h, min, s, muunnoksia

Raha

- hinta-käsite pilkun kanssa
- sentti ja euro
- kauppaleikkejä ja laskuja pienillä hinnoilla
- laskuissa käytetään desimaalilukua hinnoissa

- hintakäsite pilkun kanssa
- euro ja sentti
- kauppaleikkejä ja laskuja suuremmilla hinnoilla

GEOMETRIA

1. lk

2. lk

Peruskäsitteet

- piste, suora, jana, ympyrä kolmio, nelikulmio jne.
- murtoviiva, puolisuora

- 1. luokalla opittujen käsitteiden kertaaminen, soveltaminen ja syventäminen

Kuvioiden ja kappaleiden tutkiminen, luokittelu ja muodostaminen

- geometriset kappaleet: pallo, kartio, lieriö, suorakulmainen särmiö
- kuvioiden jäljentämien ja omien kuvioiden tekeminen
- muotojen ja kappaleiden tunnistaminen, rakentaminen ja piirtäminen
- yksinkertaiset peillaukset ja suurennokset

TILASTOT JA TIETOKONEEN KÄYTTÖ

1. lk

2. lk

- yksinkertaisten taulukkojen ja diagrammien lukeminen

- koottujen tietojen esittäminen pylväsdiagrammina
- tietojen etsiminen, kerääminen ja tallentaminen
- matemaattiset tehtävät tietokoneella

YHTEISTOIMINTA: Matematiikan sisällöt nivelletään muihin oppiaineisiin siten, että teema pyritään

käsittämään kokonaisuutena kaikissa soveltuvissa oppiaineissa yhtäaikaan.

ARVIOINTI: ▫ oppilaan itsearviointi

▫ kokeet ja testit

▫ hyvän osaamisen kuvaus Peruskoulun opetussuunnitelman perusteissa

YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIETO

”Pidä huolta itsestäsi, toisista ja ympäristöstä!”

Ympäristö- ja luonnontiedossa luonto ymmärretään henkisen ja fyysisen voiman lähteenä ja ihminen on vastuussa luonnon hyvinvoinnista.

Opetussuunnitelma rakentuu käsitykselle, että yksittäisenkin ihmisen toiminta (voi?) vaikuttaa luonnon tasapainoon.

Maailmankuva rakentuu, kun ilmiöitä tutkitaan omassa lähiympäristössä ja tuloksista raportoidaan.

Teemakokonaisuudet linkittyvät usein muiden oppiaineiden kanssa: äidinkieli ja kuvaamataito (raportointi, elämysten ilmaiseminen), liikunta (virkistys, tutkiminen).

Maailmankuvan rakentumista arvioidaan.

Pelkosenniemi elinympäristönä – juonnetta seurataan vuodenaikojen vaihtuessa.

Ydinaines rakennetaan vuodenaikojen kierron mukaan. Opettaja suunnittelee ydinaineksen käsittelyjärjestyksen. Aihekokonaisuus on lukuvuosittain sama kummallekin vuosiluokalle. Tehtävänanto ja raportointi tapahtuvat oppilaan kirjallisten taitojen ja yksilöllisten kykyjen mukaan eriyttäen. (Ykkösluokkalainen voi tehdä myös kakkosluokkalaisen tasoisia tehtäviä.)

Järjestetään jätteiden kierrätys, luodaan systeemi, jossa jätteiden lajittelu omaksutaan osaksi arkipäivää ja muodostaa jatkuvan käytännön. Pois teoreettisesta käytäntöön!

Tavoitteena on

tarjota ainekset maailmankuvan rakentamiselle ja se muodostaa pohja perusopetuksessa tapahtuvalle luonnontieteiden opiskelulle.

Oppimisprosessille annetaan aikaa. Toiminta on tärkeintä, ei suuri tiedon määrä. (Kiireettömyys, huolellisuus)

Sitä varten oppimisen pitää sisältää elämyksiä ja

- herättää tutkiva ja utelias mieli ja luoda pohjaa tiedonhankintataitojen kehittymiselle.
- tutkitaan lähiympäristöä ajankohtaisesti
- oppia hankkimaan tietoa ja järjestämään sitä
- kehittää vuorovaikutustaitoja.
- oppia ratkaisemaan ongelmia

Omaksutaan turvalliset toimintamallit.

Ydinsisältö rakennetaan oppijan oman kasvu- ja kokemusympäristön ympärille:

arktinen kotiseutu ja vuodenaikojen vaihtelu: (kaamos, avaruuden ilmiöt);

havainnot lähiympäristössä: (veden olomuodot, biotyypit: metsä, joki, pelto, tunturi;

Pelkosenniemen asuttaminen; ihmisen ja luonnon suhde + vuorovaikutus: metsästys) = esimerkkejä

Tietojen ja taitojen raportoiminen ja esittäminen on sidoksissa oppijan kehitysvaiheeseen sekä suulliseen ja kirjalliseen ilmaisutaitoon. Kirjoitustaitojen kehittymisen myötä raportointi laajenee kirjalliseksi ja kuvitus selkeämmäksi.

Oppimisympäristöt:

koulun piha, pikkumetsä (aidataan kesäksi → toimii kasvien tutkimusalueena syksyllä; valitaan nimikkopuu); pururadan ympäristö, jokiranta, kylä. Kirjasto on tiedonhankintapaikka. ATK-luokka tietoluokaksi → koulun tietokirjat yhteen paikkaan.

Sisältöjen oppimista tapahtuu koulupäivän aikana eri toiminnoissa: ruokailu, hygienia, kirjasto, vuorovaikutus.

Teemaviikko → koulunaloitusviikko (säännöt, hyvät tavat, liikenne) - mahdollistaa oppimisprosessin ja sen arvioinnin.

Ruokajätteiden lajittelu asianmukaiseksi. Jätteiden käytön käsitteet opitaan käytännössä.

Varustepörssi syksyllä (vastuuluokka?).

Alkuopetuksen aihekokonaisuudet

1. Ihmisenä kasvaminen

Kulttuuri-identiteetin löytyminen omalla kotiseudulla globaalissa maailmassa edellyttää opetussuunnitelmalta monipuolisuutta, kun kokemukset monikulttuurisesta Suomesta eivät ole arkipäivää. Muiden kulttuurien edustajien elämästä oppiminen tapahtuu myös uskonnon kautta.

Ympäristö: luonto → identiteetti; Osa Eurooppaa – itsenäisyyspäivä, monikulttuurisuus: raha, rajat; vaakuna, lippu, kieli, liput, parlamentit; Eurooppapäivä: EU-lippu, parlamentaarikot, Bryssel; milloin kansainvälisyyspäivä? YK ja EU; suomalaisuus – kansainvälisyys → näkyy opetussuunnitelmassa (Tapio osaa selittää)

Kalenteripohja (milloin mikäkin tema/viikko + luokkien esittelyt → 1. luokka nauttii esityksistä)

2. Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta (yltti)

Jätteidenkäsittelytaito on opetussuunnitelman ydinainesta. Rutiinit omaksutaan kun jätteiden lajittelu on osa koulun arkipäivää. Muutoksia ruokajätteiden lajitteluun.

Varustepörssi – vanhemmat; johtokunta; lokakuu (vko syysloman jälkeen) (ks. 24.10 = YK:n päivä)

3. Turvallisuus ja liikenne yas

Koulunaloitusviikko (vko 33)

Liikennetyöryhmän raportti opetussuunnitelman liitteenä.

4. Ihminen ja teknologia

5. Viestintä ja mediataito

6. osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys

Yrittäjyyskasvatus liittyy itsearviointiin, kun yrittämistä arvioidaan. Yrittäminen on ongelmanratkaisutaitoja. (Kuva tunturiin kiipeämisestä eli tavoitteeseen pyrkimisestä tietää

haasteita, esteitä, vaikeuksia, onnen hetkiä ... tavoitteen saavuttamisen, lopuksi arviointia = oppimista)

Opetusjärjestelyt:

Oppilas harjoittelee erilaisia oppimaan oppimisen taitoja: tutkii, vertailee, pohtii. Oppilas tiedostaa tunnekokemuksen oman oppimisen arvioinnin lähtökohtana.

Lukuvuoden aikana pidetään 3-4 projektia.

Raportointia tekstinkäsittelyllä, kun kirjoitustaito kehittyy. Opettaja näyttää videotykin avulla kuvia valitsemistaan www-osoitteista. Oppilaat voivat hakea tietoja vain opettajan antamista ja kontrolloimista www-osoitteista.

Retkillä opitaan myös luokittelutaitoja: (luokitellaan kiviä ja muita luonnonesineitä: muoto, pinta, koko, massa, väri, rakenne); Käsitteet elollinen – eloton opitaan luonnossa.

Arktisen seudun vuodenajat eivät noudata kalenteria. (Kesä tulee kahdessa päivässä tai kolmessa viikossa)

<p>Syksy</p> <p>Luonto: Mitä huomaat tapahtuvan; mitä muutoksia luonnossa? Eläimet: suojaväri, kasvit; (muuttolinnut, sienestys, marjastus, kalastus, metsästys → retket; sadonkorjuu: ruuan alkuperä; ruska – turismi :sää: tuuli, pouta;</p> <p>Ympäristö: joki, tunturi, metsä: metsän eläimiä; rakennettu ympäristö</p> <p>Lehtipuut - havupuut; nimikkopuun seuraaminen</p> <p>Valmistautuminen talveen: veden olomuodot</p> <p>3-4 sademittari</p> <p>Kartta: liikunta + yltti + kuvis (kartta lähiympäristön - koti/koulu -alueesta. Erilaista suunnistusta.</p>	<p>Talvi:</p> <p>Eläinten elämä muuttuu. Sopeutuminen talveen → karhu ym eläimet (ravinto, suojaväri) + talvehtiminen</p> <p>Sää: pakkasen: veden olomuodot – Lumi: Suoja kasveille; jäljet hangella kertovat; lumirakentaminen – sosiaalinen kasvatus; Talvikalastus – pilkkiminen</p> <p>Talvilinnut: luokan omat lintulaudat + ruokkiminen + tarkkailu (kuvis)</p> <p>Lumiliikuntaa aistit auki</p> <p>Avaruus: aurinko, kuu, planeetat; revontulet → yötön yö</p> <p>Fysiikka: valoilmiot (prisma-spektri); sähkö + sähköturvallisuus (Kokkosniva)</p> <p>Terveys: Itsestä huolehtiminen: Ravinto – lepo –liikunta – vaatetus (Ravinto-liikunta-lepo): Mitä syön seuranta</p> <p>Hygienia</p> <p>Turvallisuus talviliikenteessä</p> <p>Kartta</p> <p>Kerätkää muut asiat</p>
<p>Kesä on kasvun aikaa.</p> <p>Lapin kesä on lyhyt</p> <p>Marjat, kasvimaat, kesän riemut: uimataito talven aikana</p>	<p>Kevät: elämä jatkuu</p> <p>Aurinko → hanget; veden olomuodot; minne vesi menee</p> <p>Jäättenlähtö</p> <p>Hiirenkorvat (onko tämä kesää?)</p>

<p>On asioita, jotka ilmenevät siellä täällä: Kartta: Pulpettikartan avulla tavarat järjestyksessä! Koulun lähiympäristön (pururataa, pikkumetsä, jokivarsi) tai kotiympäristön kuvaaminen ylhäältä yhdistyy rakennetun ympäristön tutkimiseen.</p>	<p>Yhteinen neuvottelu lukuvuoden alussa, miten aihekokonaisuudet toteutuvat tai niitä sivutaan eri oppiaineiden sisällä: kuvis+ äikkä: raportointi; musiikki: laulut seuraavat oppisisältöjä, liikunta: (yltti + liiope sama) ja ympäristön havainnointi</p>
---	---

Arviointi

kohdistuu tiedonhankinnan ja jäsentämisen taitoon tarkoituksen oppimisen edistäminen ja siten omien vahvuuksien tunnistaminen:

- maailmankuvan rakentamisen arviointi keväällä ja syksyllä: Piirrä: Elämää maapallolla
- aktiivisuus, yrittäminen ovat hyvää osaamista.

- vuorovaikutustaitoja arvioidaan ristiriitojen ja ongelmien ratkaisukeskusteluissa. Yhteenveto huoltajan ja opettajan välisessä arviointipalaverissa. Itsearviointia 2-3 x /lukukausi

Palkitseminen ja sisäinen motivaatio ovat vaa'assa: onnistumisen selittäminen sisäisillä syillä = vahva itsetunto; epäonnistumisen selittäminen ulkoisilla syillä = heikko itsetunto.

Harrastuneisuus vahvistaa sisäistä motivaatiota.

USKONTO

”Mitä haluat itselle tehtävän, tee se toiselle.”

Uskonnon opetus tarjoaa kaiken toiminnan eettisen perustan. Käsitys, että kaikki elämä on arvokasta, yhdistää punaisena lankana kaikkia oppiaineita.

Uskonto on kulttuurinen ilmiö. Toistuvat raamatunkertomukset tarjoavat kasvavalle lapselle aina uuden näkökulman.

Tavoitealueet:

Oma uskonto, monikulttuurinen suomi, suomalainen katsomusperinne (juhlapyhät), eettisyyden kasvaminen, itsetunnon kehittyminen

Tavoitteena on

ohjata moraalisten valintojen tekemiseen sosiaalisissa ongelmatilanteissa.

saada kokemuksia kristillisen kirkkovuoden tapahtumista

tutustua seurakunnan toimintaan

kasvattaa suvaitsevaisuuteen muuttuvassa, moniarvoisessa Suomessa

ohjata ihmisyyteen kasvamista Raamatun kertomusten pohjalta

Ydinaines

Oppiaineen sisältö rakennetaan teemoina, jotka jakaantuvat alateemoihin. Opettaja rakentaa niistä oppimiskokonaisuuksia, joissa käytetään erilaisia työtapoja ja oppimismenetelmiä. Opetus on elämyksellistä, yhteistoiminnallista ja tarjoaa mahdollisuuden ihmisenä kasvamiseen ja itsetuntemukseen.

Opettaja rakentaa ydinaineksen yhdysluokassa oppimisen kannalta mielekkään kokonaisuuden (ei aikuisen Jeesuksen elämästä lapsuuteen), joko eriyttämällä tai vuorokurssina. 2-vuorokurssi sisältää kertausta.

1. Luottamus ja turvallisuus

Opetus perustuu oppilaiden omaan kokemusmaailmaan, on ajankohtaista, (perhetapahtumat, sodat, katastrofit...).

Jeesuksen opetukset ja vertaukset valitaan siten, että ne ilmentävät Jumalan huolenpitoa.

2 lk

VT: Luomiskertomus valottaa kolminaisen jumalakuvan ymmärtämistä: Luoja-Jumala. Israelin kansan pelastushistoriasta käsitellään sen verran, että juutalaisten pääsiäisen viettäminen tulee selväksi.

UT: Elämää Jeesuksen lapsuuden ajan Palestiinassa (luonto, ihmiset, juutalaisuus). Jeesuksen toiminta.

1.lk. Elämää Jeesuksen aikana (koti, synagoga, luonto, paimenet, Nasaret).

2.Ik. Jeesus rakentajana, opettajana, parantajana. Isä meidän -rukous.

Opettaja merkitsee opetetut sisällöt:

2003-04	2004-05
---------	---------

Lähimmäisyys

2. Arvokas ja ainutlaatuinen elämä

Joka arvostaa toista, arvostaa myös itseään.

Käsitellään aiheita ja arkipäivän tilanteita, joissa oppilaalla on mahdollisuus kasvaa oikeudenmukaisuuteen, suvaitsevaisuuteen, vastuullisuuteen, empaattisuuteen.

Se näkyy seuraavasti: kuuntelee ja arvostaa toisen mielipiteitä, ei aiheuta minkäänlaista kipua toiselle, haluaa toimia oikein = pyrkimys korkeaan moraaliin, hyväksyy erilaisuutta.

Virret ja laulut:

Teemapäivä aiheesta...

3. Minun juureni

Kristillisyyttä ilmenee suomalaisessa tapakulttuurissa. Kirkolliset toimitukset: kaste, konfirmaatio, häät, hautajaiset käsitellään yhtenä teemana tai jos sopii, ajankohtaisesti. Asiaa lähestytään lapsen kokemusmaailmasta. Käsitely tapahtuu elämyksellisesti. Opetus liittyy suomalaiseen perinteeseen ja arvoihin perheen ja suvun piirissä.

Vieraillaan seurakunnassa ja tutustutaan eri toimintamuotoihin: jumalanpalvelus, toimitukset ja diakonia, lähetystyö. Opettaja / opettajat sopivat seurakunnan työntekijöiden ja nimikkolähettiläisten vierailuista koulussa.

4. Kirkkovuoden juhlat

Katso yhteiset tilaisuudet.

Joulunvietossa yhdistyy vanha kansanusko kristinuskoon.

Koululla omat joulutapaperinteet: askarteluteema, salinkoristelu. Joulujuhla järjestetään joko kirkossa tai koululla. Yleensä 1-2 luokat esittävät jouluevankeliumin.

Käydään lasten joulukirkossa ja koululaisjumalanpalveluksessa.

Miten rauhoitetaan joulunaluskiirettä? Rajoitetaan esiintymisiä. Rauhoittumispäivä luokissa ennen todistustenjakoa.

Palmusunnuntaiksi virpomisvitsat. Mahdollisuus esittää itäisen ja läntisen Suomen kristillisen perinteen eroja: lännessä noidat, idässä virpojat. Ortodoksikirkon esittely sopii tähän yhteyteen.

Tavoite: Pääsiäisnoidat eivät liiku pääsiäissunnuntaina Pelkosenniemenellä. Pukeudutaan mummoiksi. Virpomisoruna ei uhkaus, vaan siunaus. Yhteistyö seurakunnan kanssa.

Yhteiset aamunavaukset ja tilaisuudet

Jokainen luokka valmistaa lukuvuoden aikana yhden (?) juhlapyhien edellä aamunavauksen. (Palmusunnuntai, Marianpäivä, Mikkelinpäivä, adventti, pääsiäinen).

Jokainen luokka valmistaa lukuvuoden aikana yhden (?) aamunavauksen eettisen kasvatuksen alueelta.

Yhteisiä virsihetkiä joulukuussa, pääsiäinen, jumalanpalveluskaava.

Virret, muuttuva moniarvoinen yhteiskunta politiikka, historiallinen traditio, maallistuminen, yksityisasia,

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

MUSIIKKI

” Itse olen paras instrumentti”

Tavoitteet:

Oppijan tulee saada

- toteuttaa itsensä ilmaisua rohkeasti laulamisen, soittamisen, musiikin kuuntelun ja musiikkiliikunnan kautta
- kuunnella keskittyneesti ja havainnoida erilaisia ääniympäristöjä ja musiikkia
- tutustua musiikin peruskäsitteisiin; rytmi, melodia, dynamiikka, muoto ja tempo
- tutustua erilaisiin soittimiin ja eri maiden musiikkiin
- tutustua oman maan ja Lapin lauluperinteeseen
- löytää itsensä ilmaisua käyttäen omaa kehoa soittimena

Sisällöt:

-- Kuunteleminen: hiljaisuus, ympäristön äänet, koulusoittimet, eri musiikkilajit, muiden maiden musiikki

-- Laulaminen: ▫ äänenavaus

- hengitys- ja rentoutusharjoituksia
- äänellä leikkimistä
- lastenlaulujen opettelu
- laululeikit
- virsiä

-- Soittaminen: ▫ oman kehon käytö soittimena

- rytmisoittimet ja niiden monipuolinen käyttö

-- Musiikin peruskäsitteet:

- rytmi; perussyke, sanarytmi, tasa- ja kolmijakoinen, vapaa rytmi
- rytmimerkit; taa, ti-ti, taa-aa, tau (tauko)
- melodia; korkea – matala, nouseva – laskeva, sävelmien tunnistaminen
- tempo; hidas – nopea
- muoto; solo – tutti, sävelmien rakenne A-B-A
- dynamiikka; piano – forte, crescendo, diminuendo

Oppimisympäristö: musiikkiluokka, oma luokka, liikuntasali/esiintymislava, konsertit, kirkko, luonto

Yhteistoiminta: Uskonnon, kuvataiteen, käsityön, draaman, kirjallisuuden aineksia yhteen sitoen tuetaan oppijan kokonaisvaltaista ilmaisua. Laulut valitaan vuodenaikojen, teemojen, juhlien ja äidinkielen sisältöä noudattaen.

KUVATAIDE

Luokilla 1-2 kuvataidekasvatuksen tulee tarjota oppijalle välineet itsensä ilmaisuun oman elämisen ja kokemismaailman kautta pohjautuen leikkiin, tekemiseen, tutkimiseen ja tuntemiseen.

Kuvataidekasvatuksen tulee näkyä omakohtaisena luovana toimintana, joka kehittää myönteistä minäkuvaa ja antaa onnistumisen hetkiä niin yksilönä kuin ryhmänjäsenenä.

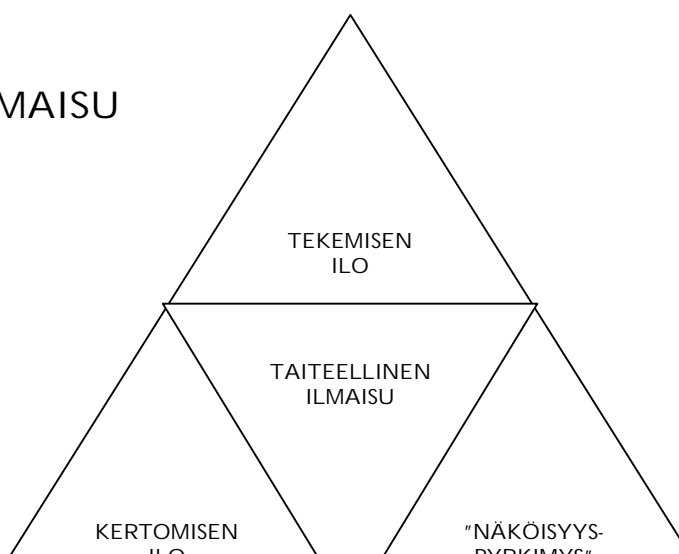

Opetuksen tavoitteena on, että

- lapsella herää innostus ja kiinnostus esteettistä maailmaa kohtaan sekä uskallus toteuttaa itseään kuvallisesti,
- lapsella on mahdollisuus ilmaista itseään piirtäen, maalaten, muovaten ja rakennellen ja näin kehittää omaa ilmaisutaitoaan,
- lapsi tutustuu piirtämiseen, maalaamiseen, muovailuun ja rakenteluun kuuluviin erilaisiin työskentelytapoihin, materiaaleihin ja välineisiin sekä harjaannuttaa motorisia taitojaan,
- lapsi kehittää liike-, tila-, muoto- ja väritajua sekä avaruudellista ajatteluaan,
- lapsi saa kokemuksia ja elämyksiä kuvataiteen välityksellä ja näin asennoituu myönteisesti taiteeseen ja kulttuuriin,
- lapsella on mahdollisuus tarkastella ja arvioida erilaisia kuvia, taidetta ja ympäristöä kehittäen näin omaa havainnointikykyään,
- lapsi opettelee huolehtimaan työympäristöstään ja -välineistään.

Kuvataiteen osa-alueet	
PIIRUSTUS	- erilaisia piirtimiä - mahdollisuuksien mukaan kuvien tekemistä tietokoneella - yksinkertaista painantaa
GRAFIikka	
MAALAUUS	- väriliidut, valmiit väriliuokset, vesiväri­napit - päävärit - värien sekoitus (välivärit) - erialaisten maalaustapojen kokeilua: * kuultava * peittävä tasainen pinta * maalaaminen kostealle, kuivalle * siveltimellä "piirtäminen"
KOLLAASI	- sommittelun käsitteitä - perusmuodot - leikattavia ja liimattavia materiaaleja
MUOVAILU	- muovailuvaha, erilaiset massat, savi, lumi, luonnonmateriaalit
RAKENTELU	- askartelumateriaalit - jättemateriaalit - luonnonmateriaalit (kasvit, kävyt, risut, naava jne.)
KUVAN JA YMPÄRISTÖN TARKASTE­LU (arkkitehtuuri)	- integroiden muihin oppiaineisiin - lähiympäristön kuvaaminen (kotimaisema, tunturit, vaarat, joet jne.)
KUVATAIDE	- taidekuviin ja -teoksiin tutustuminen - luokan tai koulun omat näyttelyt - mahdollisuuksien mukaan vierailut eri näyttelyihin (paikallinen tuotanto, Pyhän taitajat, perinnekäsityöt jne.)
KIRJOITUS TEKSTAU­S	- kirjainmuotoja. - merkkikieli - sarjakuvat
VALOKUVA, ELOKUVA, TV JA VIDEO	- katselu ja keskustelu

KUVALLINEN ILMAISU

KÄSITYÖ

Tavoitteet:

Tavoitteena on, että oppilas

- kokee työn tekemisen tuomaa iloa ja saa uskoa omin käsin tekemiseen
- oppii arvostamaan työn tekemistä ja pyrkii itsenäiseen, aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn
- tutustuu erilaisiin materiaaleihin, käsityön perustekniikoihin ja työvälineisiin sekä oppii käsityöhön liittyviä käsitteitä
- oppii käyttämään erilaisia materiaaleja, työvälineitä ja työtapoja turvallisesti ja taloudellisesti
- oppii kiinnittämään huomiota tuotteiden esteettisiin ominaisuuksiin, väreihin ja muotoihin
- oppii suunnittelemaan ja sommittelemaan
- arvioi omaa työskentelyään ja tuntee työniloa omista aikaansaannoksistaan
- ohjataan arvostamaan omaa ja muiden työtä sekä käsityöllisiä kulttuuriperinteitä, varsinkin lähiympäristön käsityöperinnettä
- oppii huolehtimaan tarvitsemistaan välineistä ja työskentely-ympäristön siisteydestä

Sisällöt:

Käsityöprosessi: työn suunnittelu ja sommittelu / oman työskentelyn arvioiminen

Lähiympäristön käsityöperinne: käsityöammatteihin ja harrastuksiin tutustuminen, näyttelyissä käynti

KÄSITYÖTYÖILMAISU

LANKATYÖT:

Virkkaus:

- sormivirkkaus
- ketjusilmukka
- kiinteäsilmukka (2.lk)

Neulonta:

- 2. lk ▫ neulonan alkeet
- silmukoiden luonti
- edestakaisneule

Muut lankatyöt:

- tupsut ja solmut

- hapsut
- nyörit ja punonta
- palmikko
- ryijynukka

KANGASTYÖT:

Ompelu ja kirjonta: ▫ käsinompelun alkeet
▫ erilaisten pistojen harjoittelu (etupisto, pykäpisto, 2.lk laakapisto ja ketjupisto)

- napin ompelu
- pahvikaavan käyttö (taloudellinen leikkaaminen)
- erilaisten kankaiden työstäminen

Kankaanpainanta:

- töpötys
- piirtäminen kankaalle
- leimojen käyttö

PAPERI- JA PAHVITYÖT: ▫ leikkaus, taittelu, pujottelu, rypistely, revintä
▫ liimaus ja muu yhdistäminen

PUUTYÖT:

- puun hiominen, naulaaminen ja maalaaminen
- sahaamisen alkeet 2. lk
- poraaminen
- puukon käyttöön tutustuminen 2. lk

METALLITYÖT:

- folio- ja rautalankatyöt

MUUT:

- luonnonmateriaalityöt
- jätemateriaalityöt
- softis- ja muut keinomateriaalityöt
- kipsityöt

LIIKUNTA

Tavoitteet

Liikuntakasvatuksen tavoite on, että oppilas oppii liikkumalla ylläpitämään terveyttään. Liikunnan avulla pyritään luomaan valmiuksia monipuolisen liikunnan harrastamiselle sekä myöhemmin hankittaville lajitaidoille.

Tavoitteena on, että oppilas

- harjaannuttaa havaintomotorisia ja motorisia perustaitoja leikinomaisesti, jolloin myös fyysinen ja motorinen kunto sekä yleiset oppimisedellytyksen kehittyvät,
- oppii sovittujen sääntöjen noudattamista ja reilun pelin hengen toteuttamista,
- oppii, että liikuntavaatteiden vaihto kuuluvat olennaisena osana liikuntakasvatukseen,
- opettelee yrittämistä ja harjoittelee leikinomaisesti kannustavassa ilmapiirissä ilman keskinäisen kilpailun korostumista,
- kokee liikunnan iloa ja saa virikkeitä omaehtoisen liikunnan harrastamiseen.

Keskeiset sisällöt

Liikuntaa toteutetaan vaihtelevasti vuodenaikojen ja olosuhteiden tarjoamisen mahdollisuuksien mukaisesti. Opetuksen eriyttäminen tarvittaessa, leikinomaisuus sekä yhteistoiminta parin kanssa ja pienryhmissä ovat turvallisten liikuntatuntien edellytyksiä. Liikuntakasvatuksen tavoitteisiin pyritään seuraavilla liikuntamuodoilla:

<p>JÄRJESTÄYTYMISMUODOT JA LEIKIT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jono, parijono • rivi, puolikaari • piiri • jako kahteen • reaktio-, juoksu- ja välineleikit • pienpelit
<p>VOIMISTELU</p>	<p>PERUS- JA KUNTOVOIMISTELU Leikinomaisten rytmisten ja motoristen harjoitusten avulla tutustutaan kehon eri osiin ja niiden hallintaan yksin, pareittain, ryhmissä ja erilaisissa muodostelmissa. Harjoituksissa käytetään eri suuntia ja tasoja nopeutta ja voimaa vaihdellen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • käynti- ja juoksuharjoitteet • lihashallinta- ja liikuvuusharjoitteet sekä lihaksia vahvistavat harjoitteet • hyppelyt ja hypyt <p>TELINEVOIMISTELU</p> <p>Permanto</p> <ul style="list-style-type: none"> • pyörintäliikkeet (kuperkeikka eteen ja taakse) • ponnistusliikkeet käsiin ja penkkiin nojaten (alkeiskäsiseisonta ja kärrynpyörä) • tasapainoharjoitteet (polvivaaka, kulmaistunta tukien lattiasta) <p>Penkki</p> <ul style="list-style-type: none"> • käynti, juoksu ja pypy • tasapainoilu <p>Hyppy</p> <ul style="list-style-type: none"> • valmistavia harjoitteita (juoksua ja hyppyjä matalien esteiden yli) • tasaponnistusharjoitteet pankille • pysähtyminen <p>VÄLINEVOIMISTELU</p> <p>Pallot ja hernepussit</p> <ul style="list-style-type: none"> • heitot ja kiinniotot • pompotukset ja vieritykset • tasapainoharjoitukset • pallotemput <p>Hyppynaru</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • hyppyjä paikalla ja liikkuen • narun käyttö perus- ja kuntoharjoitteiden yhteydessä • narun pyörittäminen • temppuja narun kanssa <p>Vanne</p> <ul style="list-style-type: none"> • läpimenot, hypyt- ja loikkarharjoitukset • vierittäminen ja pyörittäminen
MUSIIKKILIIKUNTA	<p>Musiikkiliikunnassa harjoitellaan keskitymistä, kuuntelemista ja eläytymistä musiikin sekä oman kehon tuntemusta liikkuen eri tavoilla. Opetellaan löytämään, ilmentämään ja tuottamaan rytmiä sekä yhdistämään ja sommittelemaan liikkeitä mielikuvitusta käyttäen</p> <ul style="list-style-type: none"> • laululeikit • luova liikunta
PALLOILU	<p>Harjoitteita tehdään monenlaisilla palloilla eri tasoissa ja suunnissa kehon eri osia käyttäen. Leikeissä ja peleissä opetellaan sääntöjen merkitystä sekä korostetaan reilun pelin henkeä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • heitot, työnnöt • vieritykset • pompotukset • lyönnit • kuljetukset • kiinniottoja pysäyttäminen • pallotemput • viitepelit
YLEISURHEILU	<p>Leikinomaisten harjoitusten avulla pyritään kehittämään juoksemisen, hyppäämisen ja heittämisen perustaitoja.</p> <p>Juokseminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • luonnollinen juoksu • juoksuvoittoiset leikit, pelit ja viestit • lähtö- ja pysähtymisharjoitteita • kestävyysjuoksu leikkien yhteydessä <p>Hyppääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyppely- ja hyppyharjoitteita rytmitystä ja ponnistusta vaihdellen • pituus- ja korkeushypyn valmistavia harjoitteita <p>Heittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • perusheitto yläkautta vastakkainen jalka edessä • tarkkuus- ja pituus ja korkeusheittoja
MAASTOLIIKUNTA	Suunnistus

	<ul style="list-style-type: none"> • leikinomaisia harjoitteita • kartanluku (luokkahuone ja piha-alue) • kartan suuntaaminen Retkeily <ul style="list-style-type: none"> • maastossa liikkumisen perusasioita (oikea vaatetus, kulkureitit ja siisteys)
TALVILAJIT	Hiihto <ul style="list-style-type: none"> • totuttamisharjoitteita (suksienkuljettaminen, jalkaanlaitto, ote sauvoista, käynnit ja käännökset, kaatuminen ja ylösnousu) • potkulautaharjoittelua yhdellä suksella, rytmi- ja liukuharjoituksia ilman sauvoja • perinteinen hiihto: kaksivaiheinen vuorohiihto (rytmi, käsien liikerata), tasatyöntö • mäkien nousut (sivuttais- ja haarjanousu) ja laskut (laskuasento, oikolasku ja aura) • matkahiihto Luistelu <ul style="list-style-type: none"> • totuttautumisharjoitteita (luistimien jalkaanpano, tasapainoinen seisominen, kävely, turvallinen kaatuminen ja ylösnousu) • liukuminen suoraan eteenpäin kahdella ja yhdellä jalalla sekä kyykyssä, T-lähtö, lustelu suoraan eteen- ja taaksepäin, jarrutukset (puoliaura, aura ja T-jarrutus), käännöksiä kahdella jalalla paikalla ja vauhdissa, tasahyppyjä paikalla ja vauhdissa • luisteluleikit
UINTI	<ul style="list-style-type: none"> • käyttäytymistavat uimahallissa (pukuhuonekäytännöt, peseytyminen, allastiloissa liikkuminen) • veteen totuttautuminen • selin- ja päinkellunta, liuku, esineiden poiminta matalasta vedestä, alkeishyppyjä matalaan veteen • alkeisselkäuinti • uinninopetus edellyttää kolme kertaa/lukukausi käyntiä uimahallissa

OPISKELUN YLEINEN TUKI JA ERITYISOPETUS

Kodin ja koulun välinen yhteistyö

- ensisijainen kasvatusvastuu on huoltajilla – koulu vastaa oppilaan kasvatuksesta ja oppimisesta kouluyhteisön jäsenenä
- huoltajille annetaan tietoa koulun toiminnasta syksyn luokkakohtaisessa vanhempainillassa, kirjallisissa tiedotteissa sekä koulun opetussuunnitelmassa
- kodin ja koulun välisenä yhteistyömuotona ovat mm. reissuviikot, vanhempainillat, mahdolliset yksittäistapaamiset, retket ja erilaiset tapahtumat.

Oppimissuunnitelma

- oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma yhteistyössä huoltajien, opettajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa etenkin silloin, jos hänelle on jo esikoulussa tehty esiopetuksen suunnitelma
- Jos oppilaille on laadittu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), se korvaa oppimissuunnitelman

Oppilaanohjaus

- oppilaanohjauksesta vastaa ensisijaisesti luokan opettaja
- oppilas ohjataan vastuulliseen suhtautumistapaan koulutyötä ja tehtäviä kohtaan
- oppilas totutetaan monipuolisiin työtapoihin ja tiedonhankintaan
- oppilaanohjauksella tuetaan itsenäistymistä ja tasapainoisen persoonallisuuden kehittymistä

Tukiopetus

- aloitteen tukiopetuksesta tekee opettaja tai vanhempi
- tukiopetusta voidaan antaa kun
 - oppilas on ollut pois koulusta sairauden tai muun siihen verrattavan syyn takia
 - oppilas tarvitsee yksilöllistä ohjausta ja harjoitusta eikä lukujärjestyksen mukainen opetusaike siihen riitä (1. luokalla lukemaan oppiminen; matemaattisen ajattelun alkeet)
- vanhemmilta pyydetään syksyllä yleinen kirjallinen lupa tukiopetuksen antamiseen
- tukiopetuksen aloittamisesta päätetään yhdessä vanhempien kanssa ja sen tarve määräytyy asetetun tavoitteen mukaisesti
- tukiopetusta annetaan ennen koulupäivän alkua tai koulupäivän jälkeen
- kyyditysoppilaiden tukiopetus sijoitetaan koulukuljetusten mukaan tai sovittaessa vanhemmat voivat huolehtia siitä itse.
- kunnan tukiopetuskiintiö määräytyy vuosittain

Oppilashuolto

Oppilashuolto kuuluu kaikille kouluyhteisössä työskenteleville aikuisille ja sitä toteutetaan yhteistyössä kotien kanssa huolehtimalla oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Oppilashuolto pitää sisällään sellaiset toimenpiteet, joilla tuetaan oppilaan koulunkäyntiä taloudellisesti ja sosiaalisesti tai pyritään pitämään yllä ja parantamaan oppilaan fyysistä tai psyykkistä kuntoa. Tällaisia asioita ovat: opetuksen maksuttomuus, erityistä tukea tarvitsevan oikeus apuvälineisiin, tukiopetus, täysipainoinen ateria, koulukuljetus ja kouluterveydenhuolto.

Koulussamme toimii *oppilashuoltotyöryhmä*, johon kuuluu rehtori, erityisopettaja, opinto-ohjaajat, kouluterveydenhoitaja, lääkäri, sosiaalisihiteeri (tarvittaessa voidaan kutsua myös muita) ja sen kaikki jäsenet ovat vaitiolovelvollisia. Ryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa rehtorin kutsusta. Oppilashuoltoryhmän toiminnan tarkoituksena on pyrkiä turvaamaan oppilaan hyvinvointi kunnassamme. Tavoitteina on:

- oppilashuollon kehittäminen ja järjestäminen
- koulunkäynnin tukeminen
- oppimis- ja sopeutumisvaikeuksiin kohdistuva ennaltaehkäisevä työ
- ongelmatilanteiden ratkaisu yhteistyössä eri osapuolten kanssa

Lisäksi työryhmä suunnittelee mm. ennaltaehkäisevän päihdetyön mallia kunnassamme toteutettavaksi.

Oppilaan huoltaja kutsutaan paikalle tapauskohtaisesti.

Työryhmän työskentely on ehdottoman luottamuksellista ja työryhmän jäsenet ovat oppilasasioissa vaitiolovelvollisia.

Oppilaskerhot

- koulun ja koulutiloissa järjestettävissä kerhoissa voidaan tarjota oppilaille erilaisia harrastusmahdollisuuksia, joiden tehtävä on osaltaan vahvistaa terveitä elämäntapoja
- kerhotyö on oppilaalle vapaaehtoista
- kaikki kerhotyötä tekevät tahot tukevat koulun ja kodin kasvatustyötä

ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN OPPILAIDEN OPETUS

Eri tukimuodot

- koulu järjestää oppimisvaikeuksia omaavalle oppilaalle tukea, joka määräytyy vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan
- ne oppilaat, joilla on opetuksen, oppilashuollon asiantuntijoiden sekä huoltajan mukaan kehityksessään oppimiseen liittyviä riskitekijöitä, kuuluvat erityisen tuen piiriin.
- Erityistä tukea tarvitseville oppilaille järjestetään 1-2 luokilla yksilöllisen tarpeen mukaan seuraavaa:
 - tukiopetus
 - samanaikaisopetus
 - osa-aikainen erityisopetus
 - koulunkäyntiavustajapalvelu
 - ja/tai koulun ulkopuoliset tukipalvelut

Osa-aikainen erityisopetus

- Oppilaalle, jolla on eriasteisia oppimis- tai sopeutumisvaikeuksia tai joka tarvitsee erityistä tukea oppimisensa parantamiseksi, annetaan osa-aikaista erityisopetusta.
- Osa-aikaista erityisopetusta annetaan muun opetuksen ohessa oppituntien aikana samanaikaisopetuksena tai pienryhmä- ja yksilötyöskentelyinä.
- Osa-aikaista erityisopetusta saavat ne oppilaat, joilla on vaikeuksia:
 - kielellisessä kehityksessä (puhe, lukeminen, kirjoittaminen)
 - matematiikan oppimisessa
 - häiriöitä aistitoiminnoissa, hahmottamisessa tai muistissa
 - motorikassa
 - keskittymisessä
 - sosiaalisessa vuorovaikutuksessa

Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

- Jokaiselle erityisopetukseen otetulle tai siirretylle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS.
- Yksilöllisestä oppimäärästä tehdään merkintä oppilaan todistukseen.
- Oppilaan arviointi perustuu siihen oppimäärään, joka hänelle on HOJKS:iin kirjattu.
- HOJKS:iin kirjataan seuraavat tiedot:
 - oppilaan oppimisvalmiudet, taidot, vahvuudet ja kehittämistarpeet
 - opetuksen ja oppimisen pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet ja niihin pohjautuvat opetuksen keskeiset sisällöt
 - henkilöt, jotka osallistuvat oppilaan opetus- ja tukipalveluiden järjestämiseen ja heidän vastuualueensa
 - oppilaan edistymisen seurannan ja arvioinnin periaatteet
 - opetukseen osallistumiseksi tarvittavat: avustajapalvelut, muut opetus- ja oppilashuoltopalvelut, kommunikointitavat, erityiset apuvälineet ja oppimateriaalit

Erityisopetukseen otettujen ja siirrettyjen oppilaiden opetus

- Jos oppilaan opiskelu ei ole muun opetuksen yhteydessä mahdollista tai se ei ole oppilaan kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista, opetus järjestetään osittain tai kokonaan harjaantumisloukassa.
- Opetusta annetaan sekä ryhmässä että yksilöllisesti ja siinä otetaan huomioon eri ikä- ja kehityskausille tyypilliset päivittäiset toiminnot ja opetuksessa tarvittavat tukipalvelut
- Pidentetyn oppivelvollisuuden piirissä olevalle oppilaalle, joka ei opiskele vieraita kieliä, voidaan opettaa muista oppiaineista muodostettuja oppiainekokonaisuuksia
- Jos perustellusti poiketaan koulussa noudatettavasta oppiaineiden tuntijaosta, oppilaan viikkotuntien määrää ei vähennetä, vaan hänelle järjestetään muiden oppiaineiden opetusta tai muuta ohjattua toimintaa

Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus

- Vaikeimmin kehitysvammaisten opetusta ei järjestetä oppiaineittain vaan toiminta-alueittain.
- Toiminta-alueiden tavoitteet muodostavat kokonaisuuden ja ne kirjataan yksilöllisesti kunkin oppilaan HOJKS:iin.

Toiminta-alueet sekä niiden tavoitteet ja sisällöt

motoriset taidot	
Tavoitteet	sisällöt
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oppilaan kehon hahmottamisen vahvistaminen ➤ kokonais- ja hienomotoristen taitojen edistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tasapainon, koordinaation ja rytmin ➤ kestävyys ja lihasvoiman ➤ motoristen toimintojen suunnittelun ja ohjauksen kehittämiseen liittyviä osa-alueita

kieli ja kommunikaatio	
Tavoitteet	sisällöt
<ul style="list-style-type: none"> ➤ lähtökohtana orientoitumisreaktion muodostuminen ➤ edellisen pohjalle rakentuva erilaisten ilmaisujen ymmärtäminen ja tuottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kielellistä tietoisuutta ➤ ilmaisu, käsite- ja sanavarasto ➤ merkkien, symbolien, kirjainten ja sanojen tunnistamista ja käyttöä sekä ajattelua kehittäviä osa-alueita

sosiaaliset taidot	
Tavoitteet	sisällöt
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oppilaan vuorovaikutustaitojen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osa-alueet sisältävät vuorovaikutustaitoja ja itsehallinnan taitoja koskevia tavoitteita, jotka on kirjattu oppilaan HOJKS:iin

päivittäisten toimintojen taidot	
Tavoitteet	sisällöt
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oppilaan aktiivisen osallistumisen lisääminen elinympäristön toimintoihin ➤ oppilaan omatoimisuuden ja itsenäisyyden edistäminen 	osa-alueet sisältävät oppilaan <ul style="list-style-type: none"> ➤ terveyttä ja turvallisuutta ➤ arkipäivän elämäntaitoja ➤ asumista ja ympäristössä liikkumista vapaa-ajan viettoa koskevia tavoitteita

kognitiiviset taidot	
Tavoitteet	sisällöt
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oppilas aktivoituu ja oppii käyttämään eri aistejaan ympäröivän todellisuuden hahmottamiseen jäljittelyn ja mallioppimisen kautta 	Osa-alueiden sisällä harjoitetaan <ul style="list-style-type: none"> ➤ aistien stimulointia ➤ valintaa ja luokittelua ➤ ongelmanratkaisua ja syy-seuraussuhteen oppimista sekä ➤ erilaisten toimintojen kehittämistä leikkien avulla

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppijan arviointi

Luokanopettaja käy lukuvuosittain ja tarpeen vaatiessa useamminkin yhdessä vanhempien kanssa arviointikeskustelun (keskustelun pääkohdat liitteenä x). Keskustelussa käydään läpi lapsen koulutyötä koskevia kysymyksiä. Arviointi perustuu opetussuunnitelmassa, henkilökohtaisessa oppimissuunnitelmassa ja mahdollisesti HOJKS:ssa ennalta määritettyihin tavoitteisiin.

Lukuvuoden päättävä arviointi laaditaan arviointikeskustelun (tai –keskustelujen) pohjalta. Arviointi on sanallinen.

Lapsen koulutyössä tapahtuneista muutoksista keskustellaan vanhempien kanssa lukuvuoden aikana.

Oppijan itsearviointi

Tavoitteiden asettaminen ja arviointi on jatkuva prosessi. Oppija totutetaan arvioimaan omaa toimintaansa suhteessa (omiin) tavoitteisiinsa. Itsearviointiin käytetään erilaisia lomakkeita, suullista ilmaisua, ”käsimittaria”, keskusteluja jne.

Kuvaus oppijan hyvästä osaamisesta

Todistukset

OPETUSSUUNNITELMAN JA SEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Opetussuunnitelman arviointi

Opetussuunnitelma elää koulun arjessa –opetussuunnitelma on jatkuva prosessi. Sen sisältöä ja sisällön toteutumista arvioi ensisijaisesti opettajakunta.

Opetussuunnitelma päivitetään tarpeen vaatiessa joka lukukauden päättyessä. Tämä päivittämistarve käy ilmi vuoden aikana yhteiseen kappaleeseen kirjatusta muutosehdotuksista. Lisäksi rehtorin tehtävänä on lukuvuoden loppupuolella ottaa asia puheeksi opettajainkokouksissa tai erillisessä arviointikeskusteluissa.

→ kysely opettajille, vanhemmille, muulle henkilökunnalle?.

Opettajan työn kehittäminen ja arviointi

Opettajat pohtivat omaa työtänsä suhteessa opetussuunnitelmaan → jatkuva prosessi. Koulutusta vain tarpeeseen. Kunnan kustantaman koulutuksen anti jaettava kaikkien tietoon.

Osaamisen jakaminen koululaitoksen sisällä.